

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2023 | SV

SPECIALUTGÅVA av EESK info – 2022 års pris till det civila samhället

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDARE

En hyllning till alla som lyser upp sina samhällen

En hyllning till alla som lyser upp sina samhällen

Kära läsare!

I slutet av 2021 beslutade EU att utse 2022 till Europaåret för ungdomar. Syftet var att sätta ungdomars situation i fokus, särskilt mot bakgrund av covid-19-krisen som drabbade ungdomar relativt hårt och fick negativa effekter när det gäller såväl deras situation på arbetsmarknaden som deras utbildning.

EU ville få beslutsfattarna att främja ungdomars möjligheter och uppmuntra dem att bli aktiva medborgare och drivkrafter för förändring, och uppmanade beslutsfattarna att i så hög grad

som möjligt involvera de ungdomar som det är allra svårast att nå ut till: de som har funktionsnedsättningar, tillhör minoriteter eller bor i missgynnade områden.

Föga anade vi då att ungdomar på andra sidan EU:s östra gräns, mindre än två månader in i det som utsetts till året för ungdomar, som genom en ödets grymma ironi skulle behöva fly ner i skyddsrum för att undkomma bomber och missiler eller tvingas fly sitt land för att undgå att dödas, eller att deras bröder, fäder eller de själva skulle förlora sina liv i de ukrainska slagfältens blodiga skyttegravar till följd av Rysslands grymma krig mot Ukraina och landets civilbefolkning. Detta turbulenta år beslutade EESK att dela upp 2022 års pris till det civila samhället i två priskategorier på varsitt tema – ungdomar respektive Ukraina.

Den första kategorin, "Ungdomars egenmakt", fokuserade på projekt som på ett kreativt sätt uppmuntrade och hjälpte nya generationer att komma till tals och att inte tappa balansen i en värld som blir alltmer polariserad och hätsk och där inflation, klimatförändringar och energikris måste hanteras, för att bara nämna några utmaningar.

Syftet med priset i kategorin "Europas civila samhälle för Ukraina" var att hedra det civila samhället, som snabbt mobiliserade sig för att hjälpa ukrainska civila redan i början av kriget, samt att hylla de tusentals initiativ som dök upp som svampar ur jorden i det civila samhället runt om i Europa för att hjälpa nödlidande ukrainare efter den ryska invasionen.

Vi tog emot mer än hundra ansökningar, och det var ingen lätt uppgift att välja ut de bästa eftersom alla kandidater förtjänade att tilldelas priset på grund av sitt engagemang och sin solidaritet. Priset kom till sist att delas mellan sex organisationer, tre i varje kategori, från fem EU-länder: Italien, Polen, Portugal, Rumänien och sist men inte minst Spanien med två vinnande projekt.

Den 15 december hyllade vi deras fantastiska prestationer vid prisutdelningen i Bryssel.

De tre vinnande projekten på temat ungdomar handlar allihop om att hjälpa ungdomar som har det svårt eftersom de tillhör missgynnade grupper i samhället: den romska minoriteten, ungdomar som tillbringat hela eller en del av sin barndom inom omsorgssystem och nu måste möta världen på egen hand, eller som lider av socialt utanförskap av olika anledningar.

De tre projekten med inriktning på Ukraina handlade om att på olika sätt hjälpa flyktingar: genom att bistå dem vid gränserna vid deras första ankomst och samla in bistånd, ta hand om barn med cancer, eller göra så att ukrainare smidigt kan integreras i sina nya samhällen.

Låt mig avsluta introduktionen till denna EESK info-specialutgåva om priset till det civila samhället med att upprepa ett budskap från Martyna Kowacka, företrädare för vår polska vinnare, som symboliskt förde med sig Fredsljuset från Betlehem till prisceremonin och betonade vikten av att stå upp mot ondska och bygga upp värden som tolerans, vänskap och viljan att hjälpa.

Hon berättade att hennes förhoppning är att varje människa på sitt eget sätt ska bidra till att vi en dag kan se fredens ljus ersätta krigets eld.

Och, tack vare de otaliga självupppoffrande insatserna från människor på fältet som dagligen bidrar till att göra världen till en bättre plats, är vi övertygade om att krigets eld snart verkligen kommer att släckas och ersättas av fredens ljus. Med vårt pris vill vi hedra inte bara våra vinnare och kandidater, utan också alla andra individer och organisationer som fortsätter att lysa upp sina samhällen.

Cillian Lohan, vice ordförande med ansvar för kommunikation

[SE PRISUTDELNINGEN FÖR 2022 ÅRS PRIS TILL DET CIVILA SAMHÄLLET](#)

Återupplev höjdpunkterna från prisutdelningsceremonin genom att se videon!

[SE VIDEOKLIPPEN OM DE PROJEKT SOM VUNNIT PRISET TILL DET CIVILA SAMHÄLLET 2022](#)

Du hittar videoklipp om de vinnande projekten nedan.

Learning by doing

Superpower School

Care Leavers Network Italia

Sammanlutningen Sus Inima

You are in a Safe Place

ZHP (polska scoutförbundet)

[PRISET TILL DET CIVILA SAMHÄLLET 2022](#) [I MEDIERNA](#)

Här är ett axplock av olika rubriker i medierna fram till i dag om priset till det civila samhället 2022.

Bulgarien - BTA: [Европейска институция връчва годишните си награди за гражданското общество за 2022 г](#)

Kroatien - HIA: [Mladi i Ukrajina - glavne teme ovogodišnjeg natječaja Europskog gospodarskog i socijalnog odbora](#)

Italien - Vita: [La rete dei ragazzi fuori famiglia premiata a Bruxelles](#)

Italien - Eunews: [L'Italia al Premio Cese per la società civile: fra i vincitori l'associazione Agevolando](#)

Polen - TVP: [Polscy harcerze wyróżnieni nagrodą dla Społeczeństwa Obywatelskiego 2022](#)

Polen - Onet: [Rusza konkurs o europejską nagrodę. Dwa tematy](#)

Portugal - Diário do Minho: [Europa precisa mais do que nunca de bons exemplos de cidadania ativa](#)

Rumänien - Radio Romania International: [România câștigă din nou Premiul Societății Civile](#)

Rumänien - Curierul Național: [Asociația românească "Sus Inima" câștigă ediția din 2022 a Premiului CESE pentru societatea civilă](#)

NEW PUBLICATIONS

2022 års utgåva av broschyren om priset till det civila samhället har släppts – ta en titt!

EESK har publicerat en broschyr med en presentation av alla sex vinnare av 2022 års pris till det civila samhället. I broschyren presenteras enastående exempel på det civila samhällets engagemang för att skapa en bättre framtid för ungdomar och hjälpa ukrainska krigsoffer.

Broschyren kan laddas ner på <https://www.eesc.europa.eu/sv/our-work/publications-other-work/publications/2022-eesc-civil-society-prize-youth-and-ukraine>. (ab)

EESK-NYHETER

Spanska Fundación Secretariado Gitano och den rumänska sammanslutningen Sus Inima vinner EESK:s pris till det civila samhället 2022 för ungdomar och för Ukraina

Årets pris tilldelades undantagsvis två uppsättningar av vinnare i två olika kategorier, nämligen "Ungdomars egenmakt" och "Europas civila samhälle för Ukraina".

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) tilldelade sex civilsamhällesorganisationer pris för enastående projekt, som är lysande exempel på det civila samhällets åtagande att skapa en bättre framtid för unga i Europa och att lindra det ukrainska folkets lidande till följd av Rysslands brutala invasion av deras land.

Prissumman på **60 000** euro delades av sex vinnande projekt. Den spanska sammanslutningen [Fundación Secretariado Gitano](#) tog hem förstapriset på **14 000 euro** i kategorin ungdomar. Deras projekt "Learning by Doing" är ägnat åt arbetslöshet bland unga romer. Samma belopp mottogs av den rumänska sammanslutningen [Sus Inima](#) som förstapris för ett projekt med anknytning till Ukraina. Sus Inima hjälper ukrainska flyktingar att integreras på ett smidigt sätt i det rumänska samhället.

De övriga fyra föreningarna mottog **8 000 euro** vardera. Den slutliga rangordningen är följande:

KATEGORI 1 - UNGDOMAR

2:a pris - [Movimento Transformers](#) (Portugal)

3:e pris - [Associazione Agevolando](#) (Italien)

KATEGORI 2 - UKRAINA

2:a pris - [Villavecchia Foundation](#) (Spanien) 3:e pris - [ZHP \(polska scoutförbundet\)](#) (Polen)

Vid prisutdelningsceremonin i Bryssel gratulerade EESK:s ordförande **Christa Schweng** de sex vinnarna och tackade alla kandidater för deras inspirerande ansökningar: "Er solidaritet och era initiativ för Ukraina gör skillnad för hundratusentals människor. Era initiativ för att ge missgynnade ungdomar egenmakt kommer att förändra deras liv. Era projekt och ert engagemang för att genomföra dessa är ett konkret exempel på aktivt medborgarskap. I dessa svåra tider behöver Europa mer än någonsin sådana exempel och ert engagemang!"

I samband med prisutdelningen sade **Cillian Lohan**, EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation, följande: "Vi står för närvarande inför enorma globala utmaningar när det gäller klimatförändringar, fred, energitrygghet, artificiell intelligens och annan framväxande teknik, hållbar utveckling och många fler. Vi måste göra en ordentlig bedömning av hur vår politik på alla områden påverkar ungdomar, och vi måste också involvera dem i alla skeden av beslutsprocessen. Det är hög tid att övergå från att lyssna på och samråda med unga till att skapa, utforma och producera tillsammans.

VINNAREN AV FÖRSTAPRISET

"**Learning by doing**", som drivs av spanska [Fundación Secretariado Gitano](#), röstades fram som det mest enastående projektet på ungdomsområdet. Det är inriktat på arbetslösheten bland unga romer i

åldern 16–30 år. Via ett offentlig-privat partnerskap kombinerar programmet teoretisk och praktisk utbildning med målet att motverka stereotyper och fördomar mot romer i företag som deltar i initiativet, och därmed hantera social utestängning i vidare bemärkelse.

Med sitt projekt "**Smooth integration of Ukrainian refugees into the Romanian social fabric - focus point Sibiu county**" fick den rumänska sammanslutningen [Sus Inima](#) förstapriset i kategorin "Europas civila samhälle för Ukraina". Denna icke-statliga organisation har redan hjälpt tiotusentals ukrainska flyktingar. I en omläggning av det vanliga arbetet med att erbjuda stöd till cancerpatienter har Sus Inima tagit fram ett antal initiativ för att hjälpa ukrainare med allt från skolverksamhet och jobbsökning till terapi och psykologiskt stöd. Detta har lett till att ukrainska familjer integreras smidigt i det rumänska samhället eftersom verksamheten har gett dem en känsla av samhörighet och trygghet, både i fysiskt och psykiskt hänseende.

MER OM DE ÖVRIGA PRISBELÖNADE PROJEKTEN

KATEGORI 1 - UNGDOMARS EGENMAKT

Andrapriset i ungdomskategorin tilldelades den portugisiska sammanslutningen [Movimento Transformers](#) och dess volontärprogram **superkraftsskolorna**, inom vilket mentorer varje vecka undervisar elever, i huvudsak barn och unga som löper risk för social utestängning. Programmet ger ungdomar möjlighet att upptäcka sina talanger på områden såsom matlagning, kampsport, fotografi och kreativt skrivande, samt att utveckla färdigheter som ger dem egenmakt för att bli drivkrafter för förändring och dra nytta av vad de har lärt sig för att omvandla sina samhällen på ett positivt sätt.

På tredje plats kom [Associazione Agevolando](#) i Italien som verkar för rättigheter och välmående när det gäller minderåriga och unga vuxna som delvis eller helt har tillbringat sin barndom i familjevård eller särskilt boende, och som behöver bli självständiga när de uppnår myndig ålder. Sammanslutningens initiativ **Care Leavers Network Italia** är ett informellt landsomfattande nätverk av ungdomar i åldern 16–26 år som har en bakgrund i vårdsystemet. Det främsta målet är att uppmuntra möjligheter till utbyte och lärande.

KATEGORI 2 - EUROPAS CIVILA SAMHÄLLE FÖR UKRAINA

Andra pris tilldelades spanska [Villavecchia Foundation](#) (Spanien). Med sin nödfond "**You are in a Safe Place**" har den hjälpt unga cancerpatienter och deras föräldrar genom att organisera vård. Allvarligt sjuka ukrainska barn har evakuerats från krigets fasa av internationella organisationer och satts i säkerhet för att behandlingen ska kunna återupptas. En av tillflyktsorterna är Barcelona, där sammanslutningen har verkat för att dessa unga ukrainska patienter och deras familjer ska få bästa möjliga livskvalitet genom att säkerställa övergripande omsorg på alla nivåer.

På tredje plats kom det polska scoutförbundet [ZHP](#), som är landets största icke-formella organisation för ungas lärande och som har slutit upp för att hjälpa ukrainare ända sedan kriget bröt ut. ZHP-volontärer har kontinuerligt varit närvarande vid gränsövergångarna, lett människor till säkerhet, tillhandahållit information, samlat in och transporterat donationer och organiserat "gränspatruller" med erfarenhet av första hjälpen. Organisationen har särskilt riktat in sig på ukrainska barn, samlat in leksaker och gett dem psykologiskt stöd samt tagit med dem i scoutverksamheten.

OM PRISET TILL DET CIVILA SAMHÄLLET 2022

Priset till det civila samhället lockade i år 106 kandidater från 21 medlemsstater: 60 i kategori 1 (ungdomar) och 46 i kategori 2 (Ukraina).

EESK hoppas att priset kan uppmuntra det civila samhället till att fortsätta visa solidaritet med det ukrainska folket och även i fortsättningen ge en röst och kraft till den generation som är Europas framtid.

Priset till det civila samhället belönar "framstående initiativ i det civila samhället". Varje år belyser priset en särskild aspekt av EESK:s arbete. År 2021 belönades projekt som på ett kreativt sätt hanterade klimatkrisen. År 2020 lanserade EESK en engångsutmärkelse: priset för medborgerlig solidaritet, som tillägnades kampen mot covid-19. Temat för 2019 var jämställdhet och kvinnors egenmakt.

Ytterligare information om priset till det civila samhället 2022 hittar du [här](#).

Visste du att ...?

Andelen unga romer som hoppar av skolan i förtid är 64 % jämfört med 19 % i befolkningen i allmänhet, och 78 % saknar grundläggande färdigheter eftersom de aldrig har avslutat sin obligatoriska skolgång. Arbetslösheten bland unga romer är tre gånger högre än arbetslösheten i övriga delar av samhället. **Programmet Learning by Doing**, som utvecklats av vår vinnare i ungdomskategorin, Spaniens **Fundación Secretariado Gitano**, kämpar för att förändra detta. Programmet ger unga romer möjlighet att få arbetslivserfarenhet och utbildning i ledande företag som anslutit sig till initiativet. Det har redan gett resultat: 55 % av de omkring 3 500 unga romer som deltog i programmet fick ett arbete och 32 % återgick i skolgång.

Utbildningen för elever som deltar i **Superpower School**, ett frivilligprogram som drivs av vår vinnare från Portugal **Movimento Transformers**, slutar inte där. De måste "ge tillbaka" till samhället av vad de har lärt sig. De gör det genom att identifiera ett socialt problem och lösa det med den begåvning eller "superkraft" som de har förvärvat. Även om Superpower School-eleverna - främst barn och ungdomar som riskerar att drabbas av social utestängning - har lektioner varje vecka där de kan utveckla talanger som matlagning, fotografering, kreativt skrivande eller skridskoåkning, arbetar deras mentorer också med dem för att få dem att utveckla olika färdigheter och lära dem om värderingar som jämställdhet, miljömässig eller social hållbarhet och positiv kommunikation. Omkring 80 % av de elever som gått i Superpower School säger att de nu har en bättre uppfattning om vad de vill göra i sitt liv och 30 % av dem fick inte längre dåliga betyg.

The Care Leavers Network lanserades av vår italienska vinnare, frivilligorganisationen **Agevolando**, som ett experimentellt projekt som genomfördes i regionen Emilia-Romagna i Italien 2014. I dag är det ett landsomfattande projekt som finns i 12 italienska regioner. Hittills har 500 ungdomar som lämnat omsorgssystemet från hela Italien deltagit. De har lagt fram förslag till innovation i omsorgssystemet och gett nya impulser till den nationella politiken som bör hjälpa ungdomar att stå stadigt när de lämnar

systemet. En av de saker som de åstadkommit är den nationella experimentfonden för unga som lämnar omsorgssystemet, vilken ger konkret stöd till unga upp till 21 års ålder.

Vår förstapristagare för Ukraina, den rumänska sammanslutningen **SUS INIMA**, bygger sin modell för integration av flyktingar på ett enkelt formulär med frågor kring saker som utbildning, sjukvård, tillgång till basbehov, allmän livskvalitet m.m. Så snart man har fått in svaren utvecklar man aktiviteter och initiativ för att möta de föränderliga behov som de svarande uppgett. Detta har skapat förtroende mellan värdsamhället och flyktingarna och gjort att de sistnämnda snabbt har kunnat bli delaktiga i samhället.

"You are in a Safe Place" är inte bara namnet på den spanska nödfonden för ukrainska barn med cancer som återupptog sin medicinska behandling i Barcelona efter det att krig brutit ut i deras hemland. Det är också den första mening som medlemmarna i **stiftelsen Villavechia**, den förening som driver fonden, yttrade för mödrarna och övriga familjemedlemmar till 16 unga cancerpatienter när de anlände till Barcelona i mitten av mars 2022. För att förverkliga detta motto samarbetar stiftelsen Villavechia med många sjukhus, volontärer och andra organ för att se till att de unga patienterna och deras familjer får bästa möjliga vård, omsorg och stöd.

Det **polska scoutförbundet ZHP** har aktivt hjälpt ukrainska flyktingar sedan första dagen av Rysslands angrepp. Dess scouter var närvarande vid sex gränsövergångar, och under krigets första månad hjälpte de direkt över 1,5 miljoner flyktingar. Totalt sett fick en tredjedel av de omkring tre miljoner ukrainska civila som flydde till Polen stöd i centrum som drevs av scouter och ett av fem barn deltog i skoutledd verksamhet. Under de första månaderna tillhandahölls volontärtjänsten 24 timmar om dagen. ZHP samlade också in 127 ton bistånd som skickades till Ukraina. (II)

MED VINNARNAS EGNA ORD

Utmana stereotyper: Bara för att jag är rom innebär det inte att jag inte vill arbeta eller förverkliga min potential

Förstapristagaren, spanska **Fundación Secretariado Gitano**, lanserade sitt projekt **Learning by Doing 2013**. Under de tio år som projektet har varit igång har mer än hälften av de unga romer som har deltagit kunnat hitta ett arbete och en tredjedel har återupptagit sin skolgång för att slutföra sin obligatoriska gymnasieutbildning. Mest anmärkningsvärt är dock att **87 %** av dem uppger att deras liv har förbättrats, och att **94 %** av de företag som deltog i projektet genom att anställa dem förklarade att de skulle vara beredda att göra det igen. **Fundacións Raúl Pérez berättar mer.**

EESK info: Vad fick er att starta projektet eller initiativet?

Aprender Trabajando (Inläring via arbetet) lanserades 2013 i en tid då det pågick en allvarlig global ekonomisk kris, vilket i Spaniens fall bland annat resulterade i en hög arbetslöshet. Ungdomar drabbades hårt av arbetslösheten: 2013 låg ungdomsarbetslösheten på oacceptabla 55,48 % (enligt en [rapport om ungdomar och arbetsmarknaden](#) från juni 2014 av ministeriet för arbetsmarknadsfrågor och social trygghet). I fråga om Spaniens romska befolkning, varav 60 % är under 30 år och vars arbetslöshetsgrad vanligtvis är tre gånger så hög som bland befolkningen i allmänhet, förvärrades situationen av att de ofta saknar kvalifikationer från grundskolan (endast 17 % fullföljer den obligatoriska skolgången) samt saknar såväl annan utbildning som tidigare arbetslivserfarenhet (66 % av alla unga romer varken studerar eller arbetar) ([jämförande studie om situationen för den romska befolkningen i Spanien med hänsyn till sysselsättning och fattigdom](#) (2018). Fundación Secretariado Gitano).

För att hantera denna situation har olika åtgärder vidtagits på nationell nivå (t.ex. strategin för företagande och ungdomssysselsättning 2013–2016) och på EU-nivå (t.ex. ungdomsgarantin). Fundación Secretariado Gitano, som vid den tidpunkten mottog finansiering genom ESF:s operativa program mot diskriminering för att utveckla Acceder, ett utbildnings- och sysselsättningsprogram för den romska befolkningen, hade möjlighet att (med hjälp av EU-medel) testa en ny utbildningsmodell för unga romer från utsatta miljöer.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan ni ge ett exempel, om ni har något?)

Under sina tio år av utveckling har Aprender Trabajando utbildat mer än 3 500 romer under 30 som varken studerade eller arbetade och som omfattades av den nationella ungdomsgarantin. 55 % av dem har sedan kunnat komma in på arbetsmarknaden och 32 % har återupptagit sina studier för att slutföra sin obligatoriska gymnasieutbildning. 87 % av de ungdomar som deltog uppgav att deras liv har förbättrats och 94 % av partnerföretagen förklarade att de skulle vara beredda att samarbeta med Aprender Trabajando igen (enligt [Aprender Trabajandos verksamhetsrapport 2013–2021](#)).

Nedan kan du läsa berättelser från två tidigare elever vid Aprender Trabajando. Du kan även se och höra dem i denna video som spelades in i samband med organisationens tioårsjubileum: [10 años. Aprender Trabajando, 2022](#):

”Jag var arbetslös i två år. Vi blev hemlösa och drev från ett ställe till ett annat, utan någon plan för vart vi skulle ta vägen. Jag tog kontakt med Aprender Trabajando för att jag ville utbilda mig och skaffa mig ett jobb.” Detta berättar Manuel Lizárraga, som deltog i Aprender Trabajandos verksamhet vid Fundación Secretariado Gitanos huvudkontor i Burgos. Han arbetar nu vid företaget Alcampo.

Maria Bruno förklarar stolt: ”Jag vill arbeta och förverkliga min potential precis som vem som helst. Att jag är rom innebär inte att det är omöjligt.” Maria deltog i Aprender Trabajando i Madrid vid företaget Bricodepot med säte i Getafe. ”Jag trivs verkligen med att arbeta. Jag älskar min arbetsplats och omges av fantastiska människor. De såg mig för den jag var, och inte som den nya tjejen eller som den nya romen.”

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Sedan starten har Acceder och Aprender Trabajando främst funnits i städer, och utvecklingen har skett i de större städerna i Spanien och ofta med fokus på sysselsättning inom servicesektorn, i huvudsak i stadsområden. Detta har begränsat programmets räckvidd och man har förbisett romer som bor på

landsbygden, som inte har samma möjligheter att ta del av denna typ av stöd, trots att de brottas med liknande problem som romer som bor i städer när det kommer till diskriminering eller begränsningar vad gäller tillgång till sysselsättning.

En utmaning skulle därför vara att låta så många romer som möjligt ta del av denna erfarenhet, att anpassa modellen så att vi når ut till områden med en stor romsk befolkning men där vi saknar lokala kontor (i huvudsak på landsbygden) och att engagera företag från andra sektorer än de traditionella handel, hotell och restaurang.

Därför planerar vi när förutsättningarna finns att använda dessa medel för att finansiera en studie (eller delstudie) för att anpassa Aprender Trabajandos modell till landsbygdsområden och till andra sektorer än handel, hotell och restaurang.

Om det i slutändan skulle visa sig omöjligt att använda medlen till denna studie kommer de att återinvesteras i själva Aprender Trabajando-projektet för att köpa in material som används i den teoretiska undervisningen.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

- Alla projekt för arbetsintegrering måste omfatta samarbete med företag genom hela utformnings-, genomförande- och övervakningsprocessen.
- Det är viktigt att börja med pilotprojekt och att planera för fortsatt utbyggnad redan från första början, om erfarenheten är positiv.
- Inbegrip handledarroller, från både frivilligorganisationens och företagets sida, och se till att kommunikationen och samordningen mellan dem båda är tydlig.
- Kombinera teoretisk och praktisk utbildning i verkliga arbetsmiljöer, vilket är en ändamålsenlig utbildningsväg i syfte att matcha arbetsmarknadens behov och främja senare utbildningsmöjligheter.
- Anpassa utbildningskurser och utbildningsförfaranden efter de behov och omständigheter som målgruppen har, för att se till att alla har lika tillgång till utbildnings- och sysselsättningsresurser.

Anser ni att EU gör tillräckligt för att hjälpa missgynnade ungdomar? Har ni något råd eller någon rekommendation när det gäller särskilda insatser?

Det måste införas mekanismer för att se till att länder (på statlig, regional och lokal nivå) genomför effektiva projekt för att integrera de mest missgynnade ungdomarna på arbetsmarknaden samt att dessa projekt faktiskt når dem som behöver dem mest, såsom den romska befolkningen. Det är viktigt att projekten har ett långsiktigt perspektiv, vilket är a och o om man vill få till stånd en verklig förändring i dessa ungdomars liv.

Kanske skulle europeiska medel kunna användas i större utsträckning för att medfinansiera den här typen av projekt i syfte att göra det lättare att investera i dem på dessa villkor.

När europeiska medel som rör rekrytering används (t.ex. stora investeringar som görs eller kommer att göras inom ramen för Next Generation EU) bör man uppmantra till att inbegripa klausuler om rekrytering av missgynnade ungdomar.

Vad är din superkraft?

Superkraftsskolornas elever - i de flesta fall ungdomar som riskerar social utestängning - utvecklar inte bara sina färdigheter och talanger, såsom matlagning, fotografi eller kreativt skrivande. Dessa skolor, som drivs som ett volontärprogram av den portugisiska organisationen Movimento Transformers, ger dem också färdigheter och kunskaper som hjälper dem att bygga upp sin självkänsla och bli aktiva samhällsmedborgare. Joana Moreira från Movimento Transformers berättade mer för oss.

EESK info: Vad fick er att starta projektet eller initiativet?

Anledningen till att ungdomar inte engagerar sig är, enligt oss, inte att de inte vill göra skillnad, utan att de ännu inte har hittat det bästa sättet att göra det. Detta var vår utgångspunkt när vi grundade Movimento Transformers ("Transformerrörelsen") för att ge ungdomar möjlighet att

bidra till sina samhällen med hjälp av sina talanger.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt?

Projektet har varit en framgång, och mer än 6 000 ungdomar runt om i landet har redan involverats. Många av dem som själva varit deltagare i programmet har blivit mentorer och låtit andra ungdomar ta del av de färdigheter de lärt sig, vilket har skapat ett informellt kunskapskretslopp och fått en verklig inverkan på systemet.

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Med hjälp av de här medlen kommer vi att kunna göra ännu mer skillnad, genom att arbeta med fler ungdomar på nationell nivå. Vi kommer också att återuppta vårt årliga evenemang TCONF (en konferens organiserad av ungdomar för ungdomar), som i år fokuserar på ungdomars psykiska hälsa.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

Att samarbeta med andra, ha en strategi för opinionsbildning, rekrytera de bästa personerna till sina team och be om hjälp när det behövs. Vi anser att man aldrig vinner några mästerskap om man jobbar helt ensam, och vi behöver alltid allierade för att kunna åstadkomma en verklig förändring av den offentliga politiken och få en positiv effekt.

Tycker ni att EU gör tillräckligt för att hjälpa missgynnade ungdomar? Har ni några råd eller rekommendationer om särskilda åtgärder?

Jag tror att vägen är väl upptrampad, med utbytesprogram som ger ungdomar en chans att upptäcka världen och möjligheter till utbildning och deltagande. Jag skulle dock vilja se mer utbyte av andra organisationers bästa praxis, eftersom det finns metoder som kan spridas över gränserna. Vårt program för

superkraftsskolor skulle till exempel kunna genomföras av vilken organisation som helst i EU som arbetar med missgynnade ungdomar.

Drivkrafter för förändring

Sammanslutningen Agevolando är en italiensk frivilligorganisation som sammanför minderåriga och unga vuxna som tillbringat en del av eller hela sin barndom i samhällets vård och som behövt lämna detta system för att leva ett självständigt liv. Eftersom denna omställning är långt ifrån enkel inledde Agevolando ett projekt - Care Leavers Network (CLN) - för vilket sammanslutningen vunnit priset till det civila samhället 2022 i ungdomskategorin. Syftet med projektet är att skapa ett forum där de som lämnat samhällets vård kan komma med egna förslag och lösningar och bli nyckelaktörer när det gäller att skapa ett omsorgssystem som verkligen tillgodoser deras behov och göra klivet ut i vuxenlivet så smidigt som möjligt för alla som befinner sig i deras situation. Vi talade med ordföranden och projektledaren för CLN, Federico Zullo och Cecilia Dante.

EESK info: Vad var det som fick er att dra igång det här initiativet?

CLN lanserades när det stod klart att ungdomar som lämnat samhällets vård och som var aktivt involverade i Agevolando behövde en särskild plats där de kunde utbyta idéer med varandra och tillsammans ta fram förslag på hur man kan förbättra omsorgssystemet och underlätta det efterföljande klivet ut i vuxenlivet i Italien och i Europa. Agevolando har valt att främja intressena hos personer som lämnat samhällets vård genom att genomföra detta projekt, som sedan 2013 har gjort det möjligt för dem att spela en ledande roll genom att lägga fram förslag för och föra diskussioner med institutioner och fackfolk, vilket fört med sig en verklig förändring av systemet för omhändertagande av barn och stöd till dem som lämnat systemet i Italien.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? Om så är fallet, kan ni ge oss ett exempel?

Projektet har fått mycket positiv respons från institutioner som ägnar sig åt barns intressen i vårt land, på både lokal och nationell nivå. Italiens barn- och ungdomsombudsman AGIA uttryckte 2015 sin vilja att stödja utvidgningen av CLN till ett nationellt organ - det fanns tidigare endast i Emilia-Romagna - och sedan dess har nätverket involverat personer som lämnat samhällets vård i många regioner, och varje år finns önskemål om att det ska utvidgas till att omfatta ytterligare regioner, vilket visar att värdet av projektet erkänns. De ungdomar som är involverade i CLN värdesätter verkligen dess mål och resultat, vad gäller både det inflytande som deras rekommendationer har haft på lagstiftningen och yrkeskulturen och det förhållande som har utvecklats dem emellan, när det handlar om ömsesidigt stöd, och till kontaktpersonerna, dvs. de

involverade vuxna som följer framstegen och underlättar de olika processerna. Många ungdomar som är delaktiga i projektet har kunnat dra nytta av andra interna projekt och möjligheter som sammanslutningen erbjuder (genom projektet "Se avessi" har de exempelvis också biståtts ekonomiskt med psykologiskt stöd, bostadsstöd, studiestöd och arbetsstöd).

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Medlen kommer att användas för att se till att projektet kan fortsätta att drivas på lång sikt. I Italien är det svårt att hitta finansiering och resurser till stöd för projekt för ungas delaktighet och påverkan, och dessa projekt är alltför begränsade. Den här svårigheten påverkar inte projektets betydelse och värde eller behovet av att successivt och systematiskt driva det framåt, så att alla de omkring 6 000 ungdomar som varje år lämnar omsorgssystemet i Italien i samband med att de fyller 18 år kan välja att gå med i CLN.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

Vi skulle rekommendera dem att underlätta ungdomars aktiva deltagande och ledarskap – det kan vara ungdomar som lämnat samhällets vård eller andra ungdomar med svårigheter – så att de kan organisera sig i sammanslutningar och tillsammans utveckla möjligheter till påverkan och ömsesidig självhjälp. Det handlar om att främja insatser för att engagera andra ungdomar, i nära samarbete med organisationer som företräder yrkesverksammas och vuxnas intressen, på lokal, nationell och europeisk nivå.

Anser ni att EU gör tillräckligt för att hjälpa missgynnade ungdomar? Har ni några råd eller rekommendationer om särskilda insatser?

EU har i dag ett större och mer konkret fokus på ungdomar som lever under missgynnade förhållanden än tidigare, men det kvarstår fortfarande mycket att göra när det gäller att främja universella rättigheter och möjligheter till full inkludering. Vi föreslår att man gör betydande investeringar i ungdomars delaktighet inom alla verksamhetsområden och på alla livets områden, för att på så sätt stärka ungdomars egenmakt och underlätta processer för detta som kan främja ett kraftfullt och konstruktivt deltagande i samhället. Vi tror att det skulle kunna göra en avgörande skillnad om EU:s medlemsstater uppmanades att inrätta mekanismer, däribland institutionella mekanismer, för att säkra sådana fullvärdiga deltagandefrämjande insatser, med en riktad och lämplig resursfördelning.

Känn dig som hemma

Sus Inima har hittills hjälpt tiotusentals ukrainska flyktingar att hitta ett ställe att bo på och tillgodosett deras grundläggande behov eller erbjudit dem utbildning. Även psykologiskt stöd för att bearbeta krigstrauman har ställts till deras förfogande. Infrastruktur byggs upp för att hjälpa flyktingar att hitta rätt i Rumänien i ekonomiskt och rättsligt hänseende. Detta sker med målet att ge dem möjlighet att integreras i det rumänska samhället så smidigt som möjligt och få dem att känna sig som hemma. Vi samtalade med Lu Knobloch från Sus Inima.

EESK info: Vad fick er att starta projektet eller initiativet?

Sus Inima har tagit fram program för insatser och krishantering eftersom det på lokal nivå behövdes en organisation som kunde samarbeta med offentliga och privata inrättningar samtidigt som man säkerställde insyn och en användbar samarbetsplattform för bidrag från samtliga intressenter som vill delta. Därtill var de flesta flyktingar från Ukraina

kvinnor och barn, som i många fall befann sig utomlands för första gången och inte hade någon erfarenhet av rättsligt pappersarbete, reseplanering osv. Språkliga hinder har komplicerat situationen ytterligare.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan ni ge ett exempel, om ni har något?)

I ett första skede togs den erbjudna hjälpen emot med viss tveksamhet. Sedan dess har dock antalet tacksamma stödmottagare ökat stort när det gäller alla typer av åtgärder samt stöd och tillgång till en rad tjänster avseende logi, transport, grundläggande behov (livsmedel och krishanteringsinitiativ) och utbildning.

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Dessa medel kommer att användas i två syften: 1) För att ge psykologiskt stöd till flyktingar, framför allt barn, för att hjälpa dem att bearbeta krigstrauman, och 2) för att ta fram ett nytt initiativ som skapar ekonomisk och social sammanhållning i form av ny infrastruktur som kan ge hjälp och råd till flyktingar när det gäller grundläggande rättsliga och ekonomiska förhållanden i Rumänien samt ge information och bistånd för att finna arbete eller starta ett lokalt företag, och därmed gynna ett aktivt medborgarskap och en hållbar integration i samhället.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

- Att inrikta sig på samarbete med lokala myndigheter, intressenter och icke-statliga organisationer i stället för att konkurrera med dem.
- Och att bygga alla nya idéer för program och initiativ på fallstudier av mottagarnas faktiska behov.

Tror du att solidariteten med ukrainska flyktingar tappar fart om kriget i Ukraina fortgår länge till? Vad kan och bör civilsamhällesorganisationerna göra för att motverka detta? Kan EU spela en roll i detta avseende?

Solidariteten är fortfarande stark. Den hjälp som tillhandahålls i lokalsamhället minskar dock på grund av att resurserna håller på att bli uttömda. En lösning för de behov som finns är att fortsätta att stödja och hjälpa flyktingar med integration i lokalsamhället. Dessutom skulle pappersarbetet och förfarandena i viss mån kunna förenklas för att de ukrainska flyktingarna ska kunna få jobb, starta företag samt få tillgång till bankkonto, försäkringar och hälso- och sjukvård. Detta är nödvändigt för att man ska lyckas minska beroendet av externa finansiella källor på ett varaktigt sätt. Det civila samhället spelar en viktig roll i utvecklingen och genomförandet av biståndsinsatser och stöd till flyktingar. EU kan bidra när det gäller att skapa bredare nätverk på kommissionsnivå och därmed stödja och underlätta utbyte av erfarenheter som kan komma alla deltagande parter till nytta, både givare och mottagare.

Många händer gör arbetet lätt

När nyheterna om evakueringen av barn med cancer från Ukraina nådde Villavecchia Foundation tvekade dess anställda inte en sekund. De erbjöd sig omedelbart att ta emot och hjälpa barnen och deras familjer. Men för att kunna ge dessa barn den omsorg och det stöd som de verkligen behövde fick de samarbeta med sjukhus och många andra parter och volontärer. Tillsammans lyckades de skapa en trygg plats för de unga patienterna i Barcelona. Natàlia Ferrer Ametller lät oss ta del av deras berättelse.

EESK info: Vad fick er att starta projektet eller initiativet?

Vi fick veta att barn med cancer evakuerades från Ukraina och erbjöd vår hjälp till de berörda myndigheterna och till internationella organisationer som hade hand om evakueringen. När vi fick i uppdrag att organisera hela insatsen fick vi omedelbart stöd från Josep Carreras International Foundation, så att vi kunde axla insatsen i sin helhet tillsammans. Många

andra parter erbjöd sig att hjälpa till. Vi tvekade inte en sekund. Vi var tvungna att hjälpa till på de områden där vi innehade kunskap, nämligen genom att i samarbete med remissjukhusen välkomna och bistå barn med cancer och stödja deras familjer.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan du ge ett exempel, om du har något?)

Det var en synnerligen intensiv upplevelse och vi har lärt oss mycket. Framför allt blev vi medvetna om flyktingarnas svåra situation. Den största svårigheten var språket och vissa kulturella aspekter. Vi fick dock hjälp av många volontärer, som utförde ett enastående arbete som tolkar och följde med barn under alla deras sjukhusvistelser, ambulanstransporter, besök och formaliteter. Många behandlingar har gett mycket goda resultat och många barn har redan slutfört sin akuta behandling och får nu eftervård. Vissa av dem har kunnat återvända hem. Här är till exempel en bild av ett av barnen, Mykola, och hans mamma, tillsammans med vår sjukhussocialarbetare. Vi har genomlevt en mycket svår tid tillsammans och det bästa tacket är barnens leenden och mammor som kan hämta andan.

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället?

För att fortsätta arbetet. Vi har tre familjer vars barn fortfarande befinner sig i ett akut skede på grund av komplikationer i behandlingen. De behöver någonstans att bo, tillsyn, transport, läkemedelshjälp, tolkning osv., och de övriga familjemedlemmarna behöver känna att vi fortsättningsvis finns nära till hands.

Har ni några nya projekt på gång?

Ja, vi arbetar på att inrätta ett barnhospice med namnet Pabellón de la Victoria, som blir det första i sitt slag i Spanien. Detta kommer att vara en plats för våra barn med obotliga sjukdomar i ett långt framskridet skede eller barn i sina sista levnadsdagar. Vi kommer också att renovera en historisk byggnad i ett symbolmättat område vid Sant Pau-sjukhuset i Barcelona.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

Vi anser att det är mycket viktigt att tydligt kartlägga behovet och utforma projekten så att de tar itu med de behov som finns, oavsett hur besvärligt det kan vara. Man måste kunna lyssna, lära sig, ta emot hjälp och samarbeta med andra parter som arbetar på ett kompletterande sätt. Man måste uppskatta andras insatser och alla arbeta tillsammans mot ett gemensamt mål.

Tror du att solidariteten med ukrainska flyktingar tappar fart om kriget i Ukraina fortgår länge till?

Tyvärr blir aktuella händelser fort gamla nyheter och den solidaritet som uppstår ur detta kan vara flyktig. Det är dock också sant att människor har väldigt mycket kraft att framhärda och kämpa för rättigheter och social rättvisa.

Vad kan och bör civilsamhällesorganisationerna göra för att motverka detta?

Uppmuntra myndigheterna att fortsätta ge bistånd och tilldela de sociala organen en viktigare roll.

Skulle EU kunna spela en positiv roll i detta avseende?

Javisst, genom att förespråka rekommendationer på europeisk nivå om att regeringar och förvaltningar ska samarbeta och underlätta de berörda organens arbete. Det kommer inte att fungera om förvaltningar och organ arbetar på skilda håll, utan någon koppling dem emellan. De offentliga förvaltningarna behöver det civila samhället, som varken kan eller bör hållas utanför. Många sociala organ har arbetat utan stöd från offentliga förvaltningar. Vi vet att det kan vara ansträngande att hålla ett öppet sinne och arbeta i nätverk, men vi vet samtidigt att det absolut finns fördelar med att samarbeta.

Att forma framtida generationer av engagerade medborgare

Det polska scoutförbundet (ZHP), landets största icke-formella utbildningsorganisation för ungdomar, skyndade sig att hjälpa ukrainska flyktingar från krigets första dag och tillgodose deras olika behov som uppstår. Förbundet är stolt över att dess medlemmar beslutade att utan minsta tvekan ställa upp med tjänster till stöd för Ukraina, och kan också självt ta åt sig av äran. De ideal som ZHP ingjuter i sina unga medlemmar uppmuntrar dem att försöka göra världen bättre, vilket är en strävan som vi alla borde dela i vardagen. Vi hade många frågor till Olga Junkuszew, talesperson för det polska scoutförbundet.

EESK info: Vad var det som fick er att dra igång det här projektet?

Det föll sig naturligt att vi skulle reagera på krisen – tjänster är ett väldigt viktigt inslag i det polska scoutförbundets utbildande verksamhet. Responsen från förbundets medlemmar vittnade om att vårt kontinuerliga utbildningsarbete och de ideal som vi förmedlar till ungdomar verkligen påverkar deras liv, stöder dem och uppmuntrar dem att göra världen bättre. Vi är stolta över att våra medlemmar beslutade att utan minsta tvekan ställa upp med tjänster till stöd för Ukraina.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan ni ge ett exempel, om ni har något?)

Vårt projekt blev väl mottaget. Enligt våra uppskattningar har var tredje ukrainsk flykting erhållit stöd i centrum som drivs av scouter, och nästan 6 000 barn fick möjlighet att delta i sommarläger. Vi vet att detta gav barnen en möjlighet till den fysiska, psykiska och känslomässiga återhämtning de så väl behövde. Våra insatser har utvecklats utgående från de föränderliga behoven. Vi vet att det har mottagits väl att vi hela tiden har hållit jämna steg med ständigt nya utmaningar. Vi har också fått positiv återkoppling från de ukrainska scoutförbund som vi har kontakt med.

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Tack vare prissumman får vi tillfälle att ytterligare utveckla vårt utbildningsprogram, vilket ger oss en möjlighet att forma framtida generationer av engagerade medborgare som tar initiativ och som finns på plats när det behövs för att bemöta utmaningarna i vår värld i dag. Tack vare beloppet kommer förbundets medlemmar att kunna fortsätta att växa upp bland sina vänner samtidigt som de inhämtar färdigheter för livet och utvecklar sin karaktär i enlighet med scoutvärden.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

För att en organisation ska kunna nå resultat tror vi att den alltid måste agera utifrån sina värden, och endast i linje med sitt uppdrag. Därmed blir det överflödigt att oroa sig för resultat eller för medlemmarnas engagemang.

Tror du att solidariteten med ukrainska flyktingar kommer att mattas av om kriget i Ukraina fortsätter länge till? Vad kan och bör civilsamhällesorganisationerna göra för att motverka detta? Skulle EU kunna spela en positiv roll i detta avseende?

Självklart! Som scouter i det polska scoutförbundet anser vi att var och en av oss dagligen bör anstränga sig

för att göra världen åtminstone en smula bättre. Detta innebär att människor bör uppmuntras till dagliga små insatser som fortgående förändrar världen runt oss. Att hjälpa Ukraina är ett maraton snarare än ett sprinterlopp. Vi måste hålla detta i minnet och i vardagslivet hjälpa till i vår omgivning.

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Medverkande i detta nummer

Laura Lui (ll)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adress

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Jacques Delors-byggnaden, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bryssel, Belgien
Tfn +32 25469476
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EESK info kommer ut nio gånger om året i samband med EESK:s plenarsessioner. EESK info ges ut på 23 språk. EESK info är inte att betrakta som en officiell sammanfattning av EESK:s arbete. För sådan information hänvisar vi till Europeiska unionens officiella tidning eller andra publikationer från kommittén. Innehållet i EESK info får återges under förutsättning att källan anges och en länk skickas till redaktören.

02/2023